

Odense Kommune
Odense Byråd, 12-12-2012, Åbent
Sagsnr.: 2012/309003

Dagsordenpunkt

Analyse af indsatser i Vollsmose

Åbent - 2012/309003

SAGSRESUMÉ

Byrådet besluttede i august 2012 at sætte et udredningsarbejde i gang for de samlede indsatser i Vollsmose. Beslutningen tog afsæt i voldsomme episoder i Vollsmose samt efterfølgende på OUH. Udredningsarbejdet har bevæget sig omkring to spor:

- Samlet analyse af den kommunale indsats i Vollsmose samt fremadrettede anbefalinger for mulige udviklingsspor (Spor 1)
- Styrket indsats mod den "hårde kerne" (Spor 2)

Det samlede udredningsarbejde forelægges nu byrådet i form af to rapporter, som vedlægges denne sag.

Hovedanbefalingerne i rapporterne danner baggrund for indstillingerne. De øvrige anbefalinger i rapporterne indgår i det videre udredningsarbejde.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

Spor 1 omkring nye udviklingsspor

a. Strategisk målsætning

En strategisk målsætning om en mere blandet beboersammensætning, mindre kriminalitet, højere uddannelsesniveau, højere gennemsnitsindtægt, øget tryghed og mere effektive indsatser.

b. Genstart

Der skal ske en genstart af de kommunale kerneydelsesindsatser ud fra tankegangen i "Ny virkelighed – Ny velfærd", og hvor fokus er på forebyggelse, borgernes aktive deltagelse i lokalsamfundet, borgerens medansvar for egne livsudfoldelsesmuligheder samt partnerskaber med interessenter i omverdenen.

c. Helhedsorientering

Kerneydelserne skal i højere grad koordineres, baseres på helhedstænkning og på viden om, hvad der virker.

d. Prioritering af indsatser

1. Fremadrettet sættes der ikke projekter og indsatser i gang, uden det klart er defineret, hvad der skal gøres, hvorfor, hvordan og hvilken sammenhæng der er til normaldriften.
2. Der skal i kommunens kernerdrift og samarbejde med eksterne parter ske en prioritering af indsatser i forhold til områdets hovedudfordringer: bydelens lukkethed i forhold til resten af Odense, koncentrationen af socioøkonomiske udfordringer, normskred og kriminalitet.

e. Fysiske tiltag

1. Odense Kommune understøtter boligorganisationernes arbejde for at få del i Landsbygefondens midler med henblik på at arbejde mod et langsigtet mål om ændring af ejerstrukturen i Vollsmose, herunder eventuelt nedrivning eller ombygning af udvalgte boligblokke. Fremskynde etableringen af en letbanestrækning fra midtbyen til Vollsmose.
2. Odense Kommune skal i samarbejde med boligorganisationerne arbejde hen mod at gøre Vollsmose til en mere multifunktionel bydel med detailhandel, uddannelse og erhverv.
3. Park- og naturområderne i og uden for Vollsmose skal sammenlægges for at "åbne Vollsmose op".
4. Vollsmose skal tænkes med i kommunens investorstrategi på linie med øvrige strategiske byudviklingsprojekter med henblik på at øge eksterne parters interesse for en udvikling af bydelen Vollsmose.

Spør 2 omkring den hårde kerne af kriminelle

f. Koordinerede, fokuserede og evidensbaserede programmer og metoder

1. Der udarbejdes klare målsætninger for indsatsen over for målgruppen med udgangspunkt i et kommunalt enstrenget registrerings- og datasystem (kaldet KomSpot) jf. punkt I.
2. Det videre arbejde med kriminalitetsindsats i Vollsmose skal have særligt fokus på, hvad der virker, og hvad der ikke virker og have fokus på konsekvens og ansvarliggørelse.

g. Helhedsorienteret indsats jf. pkt. o

1. Der arbejdes med en helhedsorienteret og enstrenget indsats med fokus på inddragelse af relevante parter – herunder forældre, familie og andre ressourcepersoner i netværket – en indsats, der går på tværs af forvaltningsgrænser og aldersgrænser (under/over 18 år).

2. Indsatsen organiseres således, at den også omfatter mere generelt virkende indsatser (gadeplansindsatser og tryghedsskabende indsatser), og at indsatsen fungerer som én indgang for eksterne og varetager beredskabsfunktionen i krisesituationer. Samtidig bortfalder hotspotfunktionen.
- h. Koordinering af mål og indsatser for alle myndigheder
1. Samarbejdet mellem kommune og politi intensiveres yderligere i SUB-områderne (særligt udsatte boligområder), og Rigspolitiets udmelding om mål for politiets indsatser i Vollsmose bør ske efter forudgående dialog med kommunen.
 2. Der arbejdes på, at mulighederne for at udveksle informationer i et SUB-område udvides, således at kommunen kan få oplysninger i videre omfang end tilfældet er i dag.
- i. Udveksling af oplysninger fra og mellem Boligorganisationerne
1. Odense Kommune understøtter boligorganisationerne i at få mere effektive muligheder for at udsætte eller give advarsler til kriminelle beboere. Forudsætningen for dette er, at der videregives informationer på et tidligt tidspunkt fra politiet, og at der udvikles et advarselsregister, der giver mulighed for at udveksle oplysninger mellem boligorganisationerne.
- j. Administrative kontrolmuligheder
1. Kontrolgruppen intensiverer indsatsen omkring uberettiget modtagelse af offentlige ydelser. Herunder, at kontrolgruppen i samarbejde med relevante fagafdelinger i Odense Kommune gennemgår listen over den hårde kerne, randgruppen og wannabes med henblik på at sikre, at de ikke uberettiget modtager offentlige ydelser.
- k. Revurdering af indsatser
1. Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen gennemgår alle indsatser mod kriminelle unge (målgruppen) med henblik på vurdering af, hvilke indsatser der skal videreføres, og med henblik på vurdering af, om nye indsatser skal etableres. Vurderingen, der skal have fokus på effekter og med anvendelse af principperne i Ny Virkelighed – Ny Velfærd, skal være afsluttet således, at den kan danne grundlag for beslutninger inden udgangen af 1. kvartal 2013. Ved vurderingen skal Vollsmose 2020 organisationen inddrages, således at de fremtidige kommunale indsatser koordineres med indsatserne i regi af Helhedsplanen.
- l. KomSpot
1. Der nedsættes en arbejdsgruppe, der i samarbejde med relevante eksterne parter arbejder på etableringen af KomSpot, en database,

der systematisk genererer viden fra kommunens forvaltninger om individer eller grupper med en risikoadfærd, som er på vej til at udvikle sig til kriminalitet.

2. Arbejdsgruppen undersøger mulighederne for at integrere kriminalitetsinformationer fra Fyns Politis system PolSpot i analysemetoden. Målet er, at KomSpot har virkning fra juni 2013.

m. Konsekvent forældreansvarsarbejde

1. Myndighederne reagerer hurtigere med fokus på forældrenes inddragelse i løsningerne.
2. Der opbygges et konsekvent og synligt system, hvor forældrene bliver understøttet i at ændre barnets/den unges adfærd og netværk.

n. Fysiske tiltag

1. By- og Kulturforvaltningen udarbejder snarest muligt forslag til yderligere fartdæmpende tiltag på Vollsmose Allé (evt. også Åsumvej) samt belysning og fartdæmpende tiltag på stierne.
2. Kommunen understøtter initiativer, der har til formål at svække målgruppens udfoldelsesmuligheder, herunder ved:
 - i. Understøttelse af OAB's proces med henblik på at flytte butikker væk fra Bøgetorvet.
 - ii. Styrkelse af TV-overvågningen på udsatte steder i samarbejde med politi og boligorganisationer.

Fælles for de to spor indstilles til byrådet

- o. Der igangsættes en organisationsændringsproces, der fører til oprettelse af en ny organisering omkring håndtering af multiproblemfamilier eller borgere. Enheden, der placeres i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, skal yde en tværfaglig og koordineret indsats og bestå af sagsbehandlere fra både Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen. Enheden ledes af en niveau 2 chef med reference til direktøren for Social- og Arbejdsforvaltningen. Enheden skal baseres på følgende principper for det fremtidige arbejde med målgruppen:

1. Énstrengt tilgang til målgruppen, uanset om personer er under eller over 18 år.
2. Organiseringen skal omfatte såvel indsatser mod den enkelte som indsatser, der er mere generelt virkende (gadeplansindsatser og trygheds-skabende aktiviteter).
3. Organiseringen skal fungere som én indgang for eksterne og skal kunne håndtere akut opståede kriser.
4. Tilgangen til målgruppen skal bygge på konsekvens og ansvarliggørelse af den enkelte og dennes eventuelle forældre. Fx ved udarbejdelse af kontrakter.

5. Der skal tages afsæt i principperne i case-manager metoden, hvor forskellige relevante fagpersoner sammensættes til i fællesskab at løse udfordringerne i en given familie/sag.
 6. Enheden har organisatorisk daglig reference til direktør og rådmand i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og politisk reference til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget. Der skal løbende afrapporteres til Økonomiudvalget.
- p. Arbejdet med monitorering og effektmåling af Vollsmose-indsatser opkvalificeres.
- q. Ved byrådets vedtagelse af rapporternes anbefalinger etableres et "Program Vollsmose" under Økonomiudvalget, der tager fat om følgende implementeringshandlinger:
1. Proces for og implementering af ny tværgående enhed.
 2. Udarbejdelse af kompetenceforløb for medarbejdere og ledere.
 3. Udarbejdelse af skabelon for servicetjek af tilbud og institutioner.
 4. Konkretisering af anbefalingerne i rapporten og plan for, hvorledes elementerne kan udrulles.
 5. Skabelse af grundlag for udvalgsbehandling af elementer i rapporten.
 6. Beskrivelse af en vidensplatform, hvor medarbejdere i kommunen kan dele viden samt indhente viden fra andre kommuner, staten, SDU, OUH og øvrige eksterne parter.
- r. Odense Kommune skal give plads til involvering af borgere i udviklingen af Vollsmose. Borgerne skal have mulighed for medindflydelse i det, der sker i nærmiljøet, herunder støtte til at tage afstand fra ulovligheder.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Vedrørende pkt. e. 1 om fremskyndelse af etableringen af en letbanestrækning kan det tilføjes, at 1. etape vil bestå i etablering af en vejtracé fra Ørbækvej til Vollsmosecentret.

BESLUTNING

Ændringsforslag fra gruppe Ø:

"e. Fysiske tiltag

Pkt. 1 ændres til:

Odense Kommune understøtter boligorganisationernes arbejde for at få del i Lands-

byggefondens midler.

Fremskynde etableringen af en letbanestrækning fra midtbyen til Vollsmose.

Konsekvens af forslaget. Følgende udgår:

”med henblik på at arbejde mod et langsigtet mål om ændring af ejerstrukturen i Vollsmose, herunder eventuelt nedrivning eller ombygning af udvalgte boligblokke.”

f. Koordinerede, fokuserede og evidensbaserede programmer og metoder

Pkt. 1 udgår.

h. Koordinering af mål og indsatser for alle myndigheder

Hele pkt. h udgår.

i. Udveksling af oplysninger fra og mellem boligorganisationerne

Hele pkt. i udgår.

l. KomSpot

Hele pkt. l udgår.

n. Fysiske tiltag

Pkt. 2 ændres, således at følgende udgår:

”Understøttelse af OAB’s proces med henblik på at flytte butikker væk fra Bøgetorvet.”

Indstillingspunkt r:

Punktet rykkes frem foran f.”

Ændringsforslagene til pkt. e, i, l og n forkastet med alle stemmer imod gruppe Ø, Dahir Roobleh og Mohammed Mansour.

Ændringsforslagene til pkt. f, h og r forkastet med alle stemmer imod gruppe Ø og Dahir Roobleh.

Godkendt indstillingen.

Gruppe Ø, Dahir Roobleh og Mohammed Mansour stemmer for de punkter i indstil-

linen, hvortil de ikke har fremsat ændringsforslag.

SAGSFREMSTILLING

Vollsmose er et udsat boligområde. Der er kriminalitet, sociale problemer, og alt for få har et arbejde. Udredningsarbejdet viser, at mange af problemerne i Vollsmose er de samme i dag som for 12 år siden. Der er gjort meget for at løse problemerne og skabe en positiv udvikling. Det har imidlertid været vanskeligt at aflæse og dokumentere effekterne. Samtidig står det klart, at forandringer i mange tilfælde kræver en lang tidshorisont.

Udredningsarbejdet for spor 1 peger på en række anbefalinger til kursændring, både i forhold til organisering, indsatser og samarbejde og ikke mindst i forhold til kommunens egen tilgang til opgaveløsningen omkring Vollsmose. Sigtet er at opnå en mere balanceret beboersammensætning, hvor flere af beboerne tager ansvar for eget liv i form af uddannelse og job samt et øget engagement i såvel lokalmiljøet som det omkringliggende samfund. Sigtet er også at bruge kommunens ressourcer i området på en langt mere helhedsorienteret, koordineret, strategisk og videnbaseret måde.

Anbefalingerne er forsøgt placeret der, hvor hovedudfordringerne ligger. Udfordringerne handler om fysiske rammer, normskred, forebyggelse af kriminalitet og socioøkonomiske problemer. Hver udfordring kræver bredt samarbejde, en langsigtet radikal anderledes tilgang og vil samlet set være med til at skabe potentiale for en anderledes og mere blandet ressourcestærk beboersammensætning.

Udviklingen fremadrettet skal fokuseres i forhold til de fire hovedudfordringer. Fokus er allerede lagt til grund, idet der i den boligsociale helhedsplan, Vollsmose 2020, er beskrevet handlinger der ligger i tråd med hovedudfordringerne. Arbejdet ligger også i tråd med de målsætninger, der er beskrevet i initiativaftalen, som Odense Kommune indgik i 2011 med Socialministeriet (nu Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter). Her fokuseres der på parametre, der kan bidrage til, at Vollsmose kan udvikle sig positivt og på sigt ikke defineres som et ghettoområde. Opmærksomhedsområderne handler om monofunktionalitet, børn og unge samt ansvar for eget liv, områder, der også er centrale i nærværende udredningsarbejde.

Udredningsarbejdet for spor 2 peger på forslag, der kan være med til at reducere antallet i den hårde kerne, kan bryde fødekæden, så færre bliver kriminelle, reducere antallet af episoder med uroligheder samt inddrage og ansvarliggøre civilsamfundet i opgaveløsningen. Målgruppen er afgrænset til en subjektivt udvalgt gruppe på 96 kriminelle mænd i aldersgruppen 15-36 år.

På baggrund af den indsamlede viden og analyse omkring målgruppen og deres vej

til det kriminelle miljø fremgår det, at målgruppen er karakteriseret ved at have en lav tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked, ofte med højt fravær i skolen og flere uafsluttede skoleforløb og til dels tilhører familier, som i relation til uddannelse og socioøkonomiske forhold kan betegnes som en marginaliseret gruppe.

Det samlede udredningsarbejde for spor 1 og 2 er samlet i to rapporter og lægger samlet op til en markant kursændring.

Kursændringen kræver en konsekvent, langsigtet og radikal tilgang, som rækker ud over de indsatser, som hidtil har været anvendt. Ændringen kræver vilje, prioritering samt fælles mål blandt samarbejdspartnerne. Vi kan ikke alene skabe ændringen, derfor er et bredt samarbejde med de mange aktører i området afgørende. Samarbejde med beboerne, boligorganisationerne, politiet og staten.

Økonomi

Det er endnu ikke muligt at give et billede af de økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Fremtidens Vollsmose spor 1
Fremtidens Vollsmose spor 2